

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

*“Delivers characters in full bloom, who love **hard**, fall **hard**, cry **hard** and remain ferociously committed to one another”*. – Kirkus Revie.

*“Flynn is a master – **maybe the master** – of thrilles in which the pages seem to turn themselves”*. – Bookreporter.

Словесно-графічне втілення анотацій та текстів-відгуків проявляється у відповідно підібраному фоні, ілюстраціях, що доповнюють зміст візуально, шрифті написання тексту, який має бути читабельним та легко сприйматися. У текстах-відгуках автори вдаються до виділення окремих слів жирним шрифтом, шрифтом іншого стилю або кольору, підкреслення, крім того, застосовується капіталізація, написання слова із дефісом між літерами.

Значна кількість емотивних засобів у текстах-відгуках зумовлюється їх функціональною навантаженістю, а саме їх завданням: спонукати адресата до конкретної дії – придбання книги.

На відміну від тексту-відгуку, анотація націлена на надання інформації адресату, тобто основною її функцією є інформативна. Завдання змісту тексту анотації полягає не у здійсненні впливу, а в інформуванні. Як наслідок, анотація має значно меншу кількість емотивних засобів, інакше їх надмірне застосування було функціонально не вмотивованим.

Анотація та текст-відгук не є взаємозамінними. Текст-відгук є своєрідним доповненням анотації, що підкріплює інформацію закликком до дії.

1. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). – М. : Вид-во ИКАР, 2009. – 448 с.
2. Чуланова Г. В. Лінгво-прагматичні особливості тексту-регулятиву в рекламно-художньому дискурсі сучасної англійської мови : дис. канд. філ. наук : Спеціальність 1 / Чуланова Галина Валеріївна – Донецьк, 2012. – 241 с.

ПРЕЦЕДЕНТНІ ВИСЛОВЛЮВАННЯ У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Шумило І. М., студ. гр. ПР-21

(Сумський державний університет),

Мовчан Д. В., канд. філол. наук, доцент кафедри ГФ

(Сумський державний університет)

У будь-якій мові є відносно стійкий та обов'язковий для всіх членів лінгво-культурної спільноти набір знань, що умовно можна

назвати когнітивною базою, ядерними елементами якої є одиниці з достатньою відтворюваністю, стійкістю і визначаються як прецедентні феномени (ПФ). Завдяки своїй культурно-значимій семантиці вони виступають у статусі символів готовими блоками-номінантами концептуальних ознак, заміщують при цьому „звичайні” мовні знаки.

Характерними рисами прецедентних феноменів є: 1) значущість для тієї чи іншої особистості в пізнавальному чи емоційному відношенні; 2) багаторазова відтворюваність у мовленнєвих актах; 3) універсальність як для сучасників, так і для попереднього та наступного покоління [1, 82].

Не існує єдиної класифікації ПФ. Узагальнення різних підходів до даної проблеми дає змогу виділити чотири основні критерії їх класифікації: 1) за рівнем прецедентності (соціумно-прецедентні, національно-прецедентні та універсально-прецедентні феномени); 2) за формою вербалізації (прецедентні тексти, ситуації, імена та висловлювання); 3) за ступенем трансформованості («канонічні» та трансформовані); 4) за наявністю маркування (наявність чи відсутність посилання на джерело).

Аналіз ПФ за формою вербалізації дає розуміння того, що особливою одиницею дискурсу є прецедентні висловлювання (ПВ). Це репродуковані продукти мовленнєвої і мисленнєвої діяльності; закінчені і самодостатні одиниці, які можуть бути, а можуть і не бути предикативними; складний знак, сума значень компонентів якого не рівна його змісту [2, 83-84]. Домінантними ознаками для типології ПВ є форма цитування (повні, неповні, трансформовані ПВ) та джерело їх походження: 1) вислови відомих історичних осіб („*Die Blut und Eisentheorie*“ von Bismark); 2) біблеїзми („*Dies alles schenke ich dir*“); 3) крилаті вирази з творів художньої літератури („*Ich wieß nicht, was soll es bedeuten*“); 4) прислів'я („*Aus dem Auge, aus dem Sinn*“); 5) приказки („*zwei linke Hände haben*“).

Джерелом національного маркування ПВ можуть служити: антична міфологія („*Den Gordischen Knoten durchschlagen*“); релігія („*Die Liebe sei ungeheuchelt!*“); топоніми („*das Nürnberger Tribunal*“); культура („*Die Leiden des jungen Werther*“); література („*Genieße fröhlich, was du hast*“); історія і політика („*Blut-und-Tränen*“).

Серед функцій ПВ виділяють такі: інформативну, номінативну, декоративну, парольну, аргументативну, функцію характеристики та сюжетно –композиційну [3, 191-194]. Так, інформативна функція подає різного роду інформацію для співрозмовників. Особливість функції характеристики полягає в тому, що ПВ слугують еталоном або

антиеталоном порівняння, який треба або не треба наслідувати. ПВ, які наводяться з метою переконання, виконують аргументативну функцію, декоративна покликана прикрасити дискурс, а парольна - окреслити референтну групу. При цьому потрібно зазначити, що різні функції ПВ взаємопов'язані, тому їх розрізнення в ряді випадків ускладнене.

Прецедентні висловлювання завдяки своїй семантиці стають синонімами інших мовних одиниць для профілізації певних концептів, які відображають та формують моральні засади суспільства.

1. Гудков Д. Б. Теория и практика межкультурной коммуникации. / Д. Б. Гудков. -М.: ИТДГК «Гнозис», 2003. –288с.
2. Красных В. В. Когнитивная база и прецедентные феномены в системе других единиц и в ком-муникации / В. В. Красных, Д. Б. Гудков, И. В. Захаренко, Д. В. Багаева // Вестник Московского университета. Сер. 9. Филология. 1997. – № 3. – С. 63–74.
3. Найдюк О. В. Інформативна функція концептів прецедентних феноменів // Наук. вісн. ВНУ ім. Лесі Українки. – 2008. – № 5 – С. 191–194.
4. Ємельянова, О. В. До питання про лінгвістичну концепцію мовної особистості [Текст] / О. В. Ємельянова // Наукові записки. Серія філологічні науки (мовознавство). - Кіровоград, 2010. - С. 293-296.

СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ДИРЕКТИВІВ У ТЕКСТАХ ВИКОНАВЧИХ НАКАЗІВ БАРАКА ОБАМИ

*Хоруженко М. В., студ. гр. ПР-21
(Сумський державний університет),*

*Попова О. В., канд. філол. наук, ст. викладач кафедри ГФ
(Сумський державний університет)*

В межах структурного аспекту в сучасній лінгвістиці визнано, що директивна інтенція найчастіше виражається за допомогою спонукальних речень, так як на думку В. Г. Гака, первинною функцією цього типу речення є вираження спонукування до дії в різноманітних його проявах: наказ, дозвіл, заборона, порада, заклик, побажання і т.д. [1, с. 663].

Але у жодному із 10 проаналізованих виконавчих наказів американського президента директив не виражається імперативом